

ADVIESNOTA voor college

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 57292-2021

Medewerker	:	Trijntje Tilstra
Team	:	Leefomgeving
Datum	:	16 januari 2022
Portefeuillehouder	:	Hans Kamphuis

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☒ Voortgangsmemo en projectstructuur gebiedsgericht werken aan de hand van pilot Boskamp (zaak 5824-2022)</p> <p>☒ Plan van aanpak / offerte Beyond Now 'Toekomstperspectief de Boskamp' (zaak 5824-2022)</p>
<p>AFSTEMMING MET →</p> <p>☒ team Bedrijfsvoering</p> <p>☒ team Communicatie en Ondersteuning</p> <p style="padding-left: 20px;">☒ Geen actieve communicatie</p> <p><i>De plaatselijke dorpskrant van de Boskamp, die maandelijks verschijnt, wordt gebruikt om de inwoners te informeren</i></p>
<p>☒ Actief openbaar</p> <p>☐ Niet actief openbaar</p> <p>☐ Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Voortgangsmemo en projectstructuur gebiedsgericht werken aan de hand van pilot Boskamp</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. Kennis te nemen van de voortgang van gebiedsgericht werken met Boskamp als pilot;
2. In te stemmen met de voorgestelde aanpak voor de pilot Boskamp en de rol die de gemeente hierin neemt;
3. Voor initiële kosten €10.000 beschikbaar te stellen en de financiële consequenties te verwerken in de 1^e Berap 2022;
4. De raad te informeren via de lijst van ingekomen stukken

SAMENVATTING

De pilot gebiedsgericht werken is gestart op de Boskamp. Het college is geïnformeerd over de aanpak en actuele stand van zaken. In de aanpak maken inwoners samen met stakeholders een gebiedsagenda voor de Boskamp. Dat is een realistisch en concreet voorstel van en voor de Boskamp. Aanleiding zijn de diverse ontwikkelingen en vraagstukken in het dorp. De projectorganisatie is neergezet, de eerste overleggen zijn gevoerd en er is onder inwoners een vragenlijst uitgezet om de haalbaarheid voor een woonvorm voor jong en oud te onderzoeken. Er zijn gesprekken gevoerd met stakeholders en in maart 2022 staat de bijeenkomst gepland om input van inwoners op te halen. Daarnaast zijn er sessies met het college van burgemeester en wethouder geweest waarin bewust stil gestaan is bij de rol die de gemeente in het proces heeft.

Voor de gemeente is de aanpak een pilot waarin onderzocht wordt of en hoe 'gebiedsgericht werken' structureel in de gemeentelijke werkzaamheden kan worden toegepast. Ook een training gebiedsgericht werken voor medewerkers van de gemeente is onderdeel van de pilot.

INLEIDING

De ontwikkelingen en vraagstukken, zowel op fysiek als sociaal vlak, op de Boskamp vragen om een samenhangende en integrale aanpak die bijdraagt aan een oplossing van die vraagstukken. De aanpak is voor de gemeente de pilot om de principes van gebiedsgericht werken toe te passen en bij de evaluatie van de pilot te overwegen om deze aanpak verder in de organisatie te implementeren. Nu we enkele maanden van start zijn is het tijd het college te informeren over de voortgang en instemming te vragen over randvoorwaarden en uitgangspunten van de aanpak.

BEOOGD RESULTAAT

Beoogde resultaat van het gebiedsgericht werken met Boskamp als pilot is drieledig, zie onderstaand figuur. In de memo zijn de resultaten verder uitgewerkt.

KADER

- Politiek-bestuurlijke focus toekomstbestendige en eigenzinnige woongemeente
- Het raadsbrede akkoord
- Uitvoeringsagenda bij de Woonvisie 2016-2020
- WMO Beleidsplan 2017-2020
- Organisatievisie 'De organisatie van de gemeente Olst-Wijhe in de gemeenschap van de toekomst'
- Collegeuitvoeringsprogramma
- Nieuwe woonvisie (concept)
- Gebiedsgericht werken sluit aan bij de programma's participatie, dienstverlening en digitale transformatie en het strategisch HR-beleid.

ARGUMENTEN

1. Bij de ontwikkelingen in Boskamp zijn een integrale en samenhangende gebiedsaanpak passend. Een samenhangende aanpak, in samenwerking met inwoners en diverse stakeholders, vraagt om helderheid in voorwaarden en verwachtingen wat betreft participatie en rollen. In dit kader zijn sessies met het college georganiseerd om helderheid te krijgen over rollen en verwachtingen. Uit de sessie kwam het volgende:
 - a. College ziet het belang en de waarde van een samenhangende, integrale aanpak. Met aandacht voor zowel de 'zachte' als 'harde' opgaven.
 - b. College wil graag het proces faciliteren om te komen tot de gebiedsagenda.
 - c. College wil grotendeels de inhoud loslaten en is hier niet integraal verantwoordelijk voor.
 - d. Wat betreft de herontwikkeling van de vrijkomende scholenlocaties wil de gemeente, als grondeigenaar, wél inhoudelijke / financiële uitgangspunten meegeven. De uitgangspunten kunnen per schoollocatie verschillen. Uitgangspunt is woningbouw (passend bij de politiek-bestuurlijke focus van meer woningen bouwen en eerdere besluitvorming over het scholentraject). Voor dit onderdeel zal het college gaandeweg het proces nadere kaders en uitgangspunten formuleren, o.a. over de invulling en financiën. *NB: deze sessie vindt 22 februari plaats.*
 - e. Ook wil het college graag nader verkennen hoe om te gaan met de kosten en opbrengsten in het gebied (businesscase per opgave of samenhangende grondexploitatie).
 - f. College erkent dat het per fase en per deelopgave een andere rol heeft en dat het cruciaal is hierover zorgvuldig te communiceren richting stakeholders en inwoners, ten aanzien van wederzijdse verwachtingen. Zo voelt het college zich niet verantwoordelijk voor de totale uitvoering van de gebiedsagenda, wél voor de herontwikkeling van de vrijkomende scholenlocaties. Bij de andere deelopgaven kan de gemeente een toetsende rol hebben, waar het gaat om bijvoorbeeld planologische procedures (zoals bestemmingsplan (straks omgevingsplan) procedures).
 - g. College ziet een belangrijke rol voor de stakeholders als het gaat om het trekken van de uitvoering van de deelprojecten/deelopgaven van de gebiedsagenda, en wil ook (co)financiering door stakeholders verkennen. Daarnaast is het van belang om het commitment van stakeholders te verkennen in hoeverre men samen wil werken aan de agenda en vervolgens aan de uitvoering en ervan. Concreet gaat het om verwachtingen, rolverdeling en financieringsmogelijkheden.
 - h. De gebiedsagenda moet van en voor het dorp zijn. College vindt het belangrijk dat het eigenaarschap van de gebiedsagenda bij het dorp komt te liggen. Bij voorkeur presenteert het dorp de agenda aan het college / de raad en wordt de agenda door alle stakeholders ondertekend als een gezamenlijke intentieovereenkomst. College ziet de gemeente als gelijkwaardige partner als alle andere stakeholders. College vindt het gedeelde eigenaarschap belangrijk en zet in dat kader in op gezamenlijke communicatie richting inwoners (niet enkel vanuit de gemeente). Daarnaast is het van belang om in de communicatie richting de werkgroep Hart van de Boskamp, inwoners en stakeholders aan de voorkant helder te zijn over uitgangspunten/kaders.
 - i. College stelt 'participatie light' voor in het proces van de gebiedsagenda, passend bij de 'doenersmentaliteit' van de Boskampenaren en het feit dat er al een dorpsvisie ligt. Van belang is dat de participatieaanpak bijdraagt aan het eigenaarschap van de dorpsagenda (die moet bij het dorp liggen). *In de huidige aanpak wordt uitgegaan van twee sessies met bewoners om tot een gebiedsagenda te komen.*

- j. Ook wil het college toe naar een proces waarbij op een aantal momenten/mijlpalen bewust met college stil gestaan wordt bij rolneming en eventueel nadere kaders en uitgangspunten worden opgehaald.
 - k. Het gaat om een proces waarin flexibiliteit van belang is, waarbij tussentijds (bij)sturen mogelijk moet zijn. Hiermee kan worden ingespeeld op omstandigheden of opgaven die vooraf nog niet in beeld zijn, maar ook op coronamaatregelen. In dat kader is het regelmatig informeren van het college, en waar nodig tussentijds nadere kaders ophalen onderdeel van het proces.
2. Aangezien we enkele maanden van start zijn met de aanpak en aangegeven is dat regelmatig informeren van belang is, wordt het college gevraagd kennis te nemen van de voortgang van gebiedsgericht werken met Boskamp als pilot. Op deze manier is het ook mogelijk tussentijds bij te sturen indien nodig.
 3. Wat betreft de financiering stellen we voor om voor initiële kosten a €10.000 beschikbaar te stellen. Het gaat om middelen bovenop de bestaande proceskosten, die voor €20.000 uit gemeentelijk budget bestaan (voor de training gebiedsgericht werken) en voor €28.000 uit een provinciale subsidie bestaan voor de proceskosten.
 4. Om de raad te informeren over deze aanpak wordt de voortgangsmemo als ingekomen stuk ingebracht. Deze memo gaat verder in op de betrokkenheid van de raad.

DRAAGVLAK

- In het proces wordt, met het vormen van de werkgroep 'Hart van de Boskamp' nauw samengewerkt tussen de gemeente, het BBB en werkgroep jong&oud. Deze lijn willen we doortrekken met het opzetten van een coördinatiegroep met bestuurlijke vertegenwoordigers van stakeholders Carinova, kerk, SallandWonen en vertegenwoordiging vanuit BBB en de werkgroep. Stakeholders hebben aangegeven positief te staan over een gezamenlijke aanpak.
- De inwoners van Boskamp laten zich kenmerken door 'doeners' die graag met concrete zaken actief aan de slag gaan. Dat vindt zowel de gemeente als het BBB. Daarom is het gezamenlijke voorstel van de werkgroep Hart van de Boskamp om een vrij compact participatietraject met inwoners te houden wat betreft het opstellen van de gebiedsagenda, waarin twee bijeenkomsten centraal staan. Deze aanpak past ook bij het feit dat Boskampenaren al actief meegedacht hebben in het opstellen van het Dorpsontwikkelplan en de Dorpsvisie, waarmee er al een goed beeld is van wat inwoners belangrijk vinden in hun leefomgeving.
- Intern draagvlak voor gebiedsgericht werken wordt gecreëerd middels een gemeentelijke projectgroep en daarnaast een brede groep deelnemers voor de training, waarin diverse beleidsterreinen vertegenwoordigd zijn.

DUURZAAMHEID

Duurzaamheid (energietransitie / warmtetransitie / klimaatadaptatie) kan één van de thema's zijn die meegenomen wordt in de gebiedsgerichte aanpak als 'meekoppelkans'. Het zal een thema zijn bij de bijeenkomsten die met inwoners wordt georganiseerd.

RISICO'S (financieel/juridisch)

- Communicatie, zeker aan het begin van het traject is hierin cruciaal. Daarnaast zal bij aanvang van de pilot verkend en vastgelegd worden wat verwachtingen en uitgangspunten zijn, zowel bij gemeente(bestuur) als partijen in en van Boskamp. Transparantie is een ander uitgangspunt dat bijdraagt aan een goede communicatie, dus door betrokken partijen en inwoners regelmatig te informeren over de voortgang, besluitvorming etc. Ook het gemeentebestuur zullen we regelmatig tussentijds informeren.
- Het is van belang om de verwachtingen goed te managen in de pilot. Dit moet dus in de gesprekken met stakeholders en inwoners duidelijk worden: wie heeft welke rol, hoe is het geregeld met de financiën, wie is eigenaar van welk onderdeel en daarvoor verantwoordelijk. Hiertoe zijn al sessies met het college belegd. Het is cruciaal helder over deze verwachtingen te communiceren richting stakeholders en inwoners.

- Het is mogelijk dat er geen partijen opstaan die de uitvoering van de gebiedsagenda of deelopgaven ervan willen trekken, met name de leefbaarheidsopgaven zoals de behoefte aan ontmoeting of de aanpak van eenzaamheid. Ook is het mogelijk dat de samenhang die in het proces tot de gebiedsagenda wordt beoogd, verloren gaat in de uitvoering van de agenda als de deelprojecten elk door een andere partij getrokken wordt.
Nauwe samenwerking met de stakeholders én inwoners, en het gedeelde eigenaarschap is daarom van groot belang. Stakeholders geven aan positief te staan tegenover een gezamenlijke aanpak, in gezamenlijke stakeholdersbijeenkomsten ('coördinatiegroep') zullen deze intenties geconcretiseerd moeten worden.
- Het is een risico dat de financiering van de uitvoering van de gebiedsagenda niet rondkomt. Het is daarom van grote waarde dat de gebiedsagenda daar al globale uitspraken over doet en dat dit in samenwerking met de stakeholders uitgewerkt wordt. Dit is onderdeel van het proces.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Het bestaande budget is €48.000 en bestaat uit een aantal onderdelen (zie tabel), waarbij voorgesteld wordt dit met €10.000 aan te vullen voor initiële kosten / handgeld, onderbouwd volgens de 3 o's:

- Onvoorzien: Vooraf was, uitgaande van een vernieuwende en flexibele aanpak als deze, niet het exacte aantal benodigde bijeenkomsten of de benodigde participatiemiddelen bekend. Het gaat om bijeenkomsten voor de gemeentelijke organisatie (in het kader van de opleiding) en om bijeenkomsten met stakeholders en inwoners.
- Onvermijdelijk: het initiële bedrag is nodig om geplande bijeenkomsten te faciliteren. Bijeenkomsten die nodig zijn enerzijds voor de kennis- en competentie ontwikkeling voor de gemeentelijke organisatie en anderzijds voor draagvlak en gedeeld eigenaarschap voor de pilot als het gaat om inwoners en stakeholders.
- Onuitstelbaar: het bedrag is nodig voor de voortgang van de pilot en opleiding, die al gestart zijn en waar verwachtingen bij ontstaan zijn.

Wat	€
1. Procesbegeleiding Gebiedsagenda (financiering door provincie)	18.000
2. Haalbaarheidsonderzoek woonvorm jong&oud, onderzoek naar financiële haalbaarheid en draagvlak (financiering door provincie)	10.000
3. Opleiding gebiedsgericht werken (Financiering door gemeente)	20.000
4. Initiële kosten / handgeld (catering, zaalhuur, communicatie/participatie etc., zowel voor gebiedsagenda als training (Financiering door gemeente)	10.000

De onderdelen 1 t/m 3 worden begeleid door Beyond Now en vallen onder de offerte van dit bureau. De provincie financiert hier €28.000 van, de overige €20.000 komt uit het gemeentelijke opleidingsbudget (met WBS nummer en kostensoort U 69600250 / 4343008). De interne benodigde uren zijn reguliere uren die opgenomen zijn in teamplannen, waar geen extra budget voor nodig is.

Voor handgeld wordt een aanvullend budget van €10.000 gevraagd voor initiële kosten, voor de volgende onderdelen:

- Zaalhuur bijeenkomsten met inwoners, stakeholders en werkgroep
- catering van bijeenkomsten/overleggen
- communicatie / participatiemiddelen.

Voor het vervolg, de uitvoering van gebiedsagenda en de eventuele implementatie van gebiedsgericht werken in de gemeentelijke organisatie, zijn nog geen middelen beschikbaar. De inhoud van de agenda is namelijk bepalend voor de benodigde middelen voor de uitvoering en het is momenteel nog niet bekend welke onderdelen van de agenda door de gemeente moet worden gefinancierd.

AANPAK/UITVOERING

Ten opzichte van de (globale) planning in het eerdere collegevoorstel wordt een aangepaste planning voorgesteld, namelijk een verschoven deadline van maart naar juli 2022. Deze planning biedt helderheid richting inwoners en stakeholders tegelijkertijd beogen we met dit tijdsbestek (van ca. driekwart jaar) dat we de energie en betrokkenheid van Boskampenaren en betrokken ambtenaren erin houden. Het gaat om een streefplanning, corona of andere omstandigheden gaandeweg het traject kunnen vragen om bijstelling.

Activiteit	Deadline
Vorbereiding (intake Beyond Now&werkgroep, stakeholdersanalyse, kennismaken stakeholders, informeren inwoners)	September / oktober / november '21
Analyse doelgroepen en leefstijlen tbv haalbaarheidsonderzoek woonvorm middels vragenlijst (NB: inmiddels ruim 80 reacties)	November '21 – februari '22
Sessies college over uitgangspunten participatie, rollen, verwachtingen	November '21, december '21 en februari/maart '22
Eerste coördinatiegroep	Februari 2022
Werkessie inwoners: ophalen waarden, gevoel en kwaliteit	Maart '22
Werkessie inwoners: organisatiemodellen en ruimtelijke kwaliteit	Nog te bepalen, koersen op april /mei '22
Concept eindrapport (gebiedsagenda), incl presentatie aan college en evt raad	Mei '22
Definitieve gebiedsagenda	Juli '22
Evalueren en monitoren, inclusief besluit over vervolg gebiedsgericht werken.	Juli '22
Training / leeropgave a 5 dagdelen	Tussen januari '22 en juli '22